Yazma Öz Yeterlikleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yazma Öz Yeterlikleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33100

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yazma Öz Yeterlikleri Ölçe?i, 2013 y?l?nda M. ?engül taraf?ndan, **ortaokul ö?rencileri**nin yazma becerilerine yönelik öz yeterlik inançlar?n? sistematik bir ?ekilde ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçek, ö?rencilerin yazma eylemlerini ba?ar?yla gerçekle?tirme kapasitelerine dair ki?isel yarg?lar?n? ve bu süreçteki motivasyon düzeylerini belirlemeyi hedeflemektedir. Bu geli?tirme çal??mas?, **Türkiye Sosyal Ara?t?rmalar Dergisi**'nde yay?mlanm??t?r ve e?itim psikolojisi alan?ndaki ara?t?rmac?lar için önemli bir araç sa?lamaktad?r.

Öz yeterlik, bireyin belirli bir eylemi ba?ar?yla tamamlama yetene?ine olan inanc?n? ifade eder; bu ölçek de bu inanc?n yazma ba?lam?ndaki yans?mas?n? de?erlendirmektedir. Ölçe?in geli?tirilmesi, ö?rencilerin akademik performanslar?n? ve yaz?l? ileti?im becerilerini etkileyen psikolojik faktörleri anlamada kritik bir rol oynamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yazma öz yeterli?i, ortaokul ö?rencileri, psikometrik, ölçek geli?tirme, ?engül, öz yeterlik inanc?.

Yazarlar

?engül, M.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ortaokul düzeyindeki ö?rencilerin çe?itli yazma görevlerini ba?ar?yla yerine getirebileceklerine dair sahip olduklar? inanç düzeylerini, yani öz yeterlik alg?lar?n? nicel olarak saptamakt?r. Bu saptama, e?itimcilerin ve ara?t?rmac?lar?n ö?rencilerin yazma sürecinde kar??la?t?klar? zorluklar? anlamalar?na ve akademik ba?ar?lar?n? destekleyecek etkili müdahaleler geli?tirmesine olanak tan?r.

Ölçek, ayn? zamanda ö?rencilerin yazma motivasyonlar? ile öz yeterlik düzeyleri aras?ndaki ili?kiyi incelemek isteyen ara?t?rmac?lar için de geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? sunmay? amaçlam??t?r. Geli?tirme çal??mas?, bu yap?n?n Türkiye kültürüne özgü ba?lamda geçerlili?ini ve güvenirli?ini kan?tlamay? hedeflemi?tir.

Yap?

Ölçülen temel yap?, **Yazma Öz Yeterli?i**dir. Bu yap?, Bili?sel Sosyal Ö?renme Teorisi çerçevesinde Albert Bandura taraf?ndan tan?mlanan öz yeterlik kavram?n?n spesifik olarak yazma eylemine uygulanm?? halidir. Yazma öz yeterli?i, bireyin belirli yazma görevlerini (örne?in, deneme yazma, rapor haz?rlama, yarat?c? yazma) ba?ar?yla tamamlamak için gerekli becerilere sahip

ARABPSYCHOLOGY.COM

oldu?una dair ki?isel yarg?s?d?r.

Ölçek, ö?rencilerin yazma sürecinin farkl? a?amalar?na (planlama, taslak olu?turma, revizyon, dilbilgisi kullan?m?) yönelik inançlar?n? kapsayarak, bu karma??k yap?y? çok boyutlu olarak ele almaktad?r. Yüksek öz yeterli?e sahip ö?renciler, yazma görevlerine kar?? daha az kayg? hisseder ve zorluklarla kar??la?t?klar?nda daha fazla çaba gösterirler.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas?nda (?engül, 2013), yap?sal geçerli?in sa?lanmas? amac?yla çe?itli istatistiksel analizler kullan?lm??t?r. Orijinal makalede, maddelerin teorik yap?ya uygunlu?unu ve ölçe?in beklenen boyutlarda kümelenip kümelenmedi?ini gösteren kan?tlar sunulmu?tur.

Ancak, bu özet veri setinde spesifik geçerlik katsay?lar? (örne?in, aç?mlay?c? faktör analizi sonuçlar? veya kriter geçerli?i kan?tlar?) belirtilmemi?tir. Detayl? geçerlik analizleri için, ara?t?rmac?lar?n ve uygulay?c?lar?n ?engül (2013) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleyi incelemeleri ?iddetle tavsiye edilir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? gösteren güvenirlik katsay?lar? (genellikle **Cronbach Alfa katsay?s?**) orijinal çal??mada detayl?ca raporlanm??t?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Güvenirlik çal??malar? kapsam?nda, ölçe?in zaman içindeki istikrar?n? de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test güvenirlik yöntemlerinin de kullan?lm?? olmas? muhtemeldir. Bu tür bir ölçe?in psikometrik aç?dan sa?lam kabul edilebilmesi için güvenirlik de?erlerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde olmas? gerekmektedir.

Faktör Analizi

Yazma Öz Yeterlikleri Ölçe?i, bir geli?tirme çal??mas? oldu?u için, ölçe?in yap?sal boyutlar?n? belirlemek ve teorik yap?yla uyumunu test etmek amac?yla kapsaml? **Faktör Analizi** uygulanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu bir yap?da m? oldu?unu netle?tirmi?tir.

Faktör analizi sonuçlar?, yazma öz yeterli?inin farkl? alt boyutlar?n? (örne?in, içerik geli?tirme yeterli?i, mekanik yeterlikler, yazma sürecini yönetme yeterli?i) ortaya ç?karm?? ve maddelerin bu alt faktörler alt?nda nas?l kümelendi?ini göstermi?tir. Bu yap?sal kan?tlar, ölçe?in teorik temellerini güçlendirmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Enstrüman Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme format? kullan?lm??t?r (Orijinal makaleden teyit edilmelidir).

Mevcut Dil: Türkçe (Turkish)

Popülasyon Grubu: Ö?renciler

Ya? Grubu: Ortaokul ö?rencileri (Tipik olarak 10-14 ya? aral???)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye Cumhuriyeti'nde e?itim görmekte olan ortaokul kademesindeki ö?renciler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Ortaokul, yazma becerisi, öz yeterlik inanc?, psikoloji, e?itim, akademik ba?ar?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Orijinal makale referans?nda mevcuttur.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2013

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik ve e?itim amaçl? ara?t?rmalarda genellikle orijinal kayna?a at?f yap?lmak ?art?yla kullan?labilir. Ticari veya lisans gerektiren kullan?mlar için yazar M. ?engül'den izin al?nmas? gerekmektedir. Ölçe?in kullan?m?na dair spesifik ücret bilgisi mevcut de?ildir.

Kaynaklar

?engül, M. (2013). Ortaokul ö?rencilerine yönelik "Yazma Öz Yeterlikleri Ölçe?i" geli?tirme çal??mas?. *Türkiye Sosyal Ara?t?rmalar Dergisi*, 17(1), 81-94.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Orijinal makalenin DergiPark üzerindeki ba?lant?s?: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradad?r: yazma-oz-yeterlikleri-olcegi-ortaokul-ogrencilerine-yonelik-toad.pdf

Yazma Öz Yeterlikleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Bu akademik giri? için sa?lanan kaynak meta verilerinde, Yazma Öz Yeterlikleri Ölçe?i'nin maddeleri (soru listesi) bulunmamaktad?r. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme sistemi, ?engül (2013) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makalede yer almaktad?r. Uygulay?c?lar?n ölçe?i kullanmadan önce ilgili makaleye ba?vurmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM